

1. Communicatie over (strengheid) maatregelen

Het Kabinet heeft de indruk dat duidelijke en eenduidige communicatie een cruciaal bestandsdeel is in de aanpak van COVID-19. Zowel het draagvlak als de naleving van de basisregels hangt hier voor een groot deel mee samen, en ook het opschalen en versoepelen van maatregelen kan enkel succesvol verlopen als ook hier duidelijk en eenduidig over wordt gecommuniceerd.

We zijn benieuwd of u bekend bent met de communicatie over coronamaatregelen in andere landen, en welke lessen het Nederlandse kabinet voor de controlefase eventueel kan trekken op basis hiervan. Daarbij is de vertaalslag van wat werkt in het buitenland naar de Nederlandse context belangrijk, zodat de lessen die we kunnen trekken zo concreet toepasbaar mogelijk zijn.

2. Testen en traceren

Uit internationale vergelijkingen van het aantal afgenomen tests per hoofd van de bevolking en het aandeel positieve tests, valt op te maken dat Nederland tot de uitbreiding in testcriteria van 1 juni jl. relatief weinig testte. (10)(2a) valt ons met name op als een land met een hoog aantal afgenomen tests. We zijn benieuwd hoe in (10)(2a) wordt gewerkt aan de testbereidheid, hoe proactief geclusterd asymptomatisch testen er functioneert, hoe het (10)(2a) bron- en contactonderzoek in zijn werk gaat, en hoe isolatie binnen (10)(2a) huishoudens plaatsvindt.

Over deze onderwerpen hebben we reeds contact met collega's van het (10)(2a) ministerie van volksgezondheid, maar we nodigen ook u graag uit om eventuele kennis en ervaringen over testbeleid in (10)(2a) of andere interessante landen met ons te delen. Ook hierbij geldt dat we op zoek zijn naar lessen die concreet toepasbaar zijn in de Nederlandse praktijk tijdens de controlefase, dus uw blik op de vertaling hiervan is ook welkom.

3. Dashboard

Zicht op en inzicht in het virus is cruciaal om opflakking van het virus snel te kunnen signaleren. Coronadashboard.rijksoverheid.nl is hiervoor ingericht en wordt de komende weken verder uitgebreid. Uit een vergelijking met dashboards en virologische dagstaten van andere landen krijgen we de indruk dat het Nederlandse dashboard vrij uitgebreid is. De rioolwatermeting vinden we bijvoorbeeld in geen ander land terug. Een indicator die andere landen (bijvoorbeeld (10)(2a)) wel, en Nederland niet gebruikt, betreft bijvoorbeeld het aantal clusters met besmettingen. Deze zegt iets over de effectiviteit van het bronnen- en contactonderzoek.

Over dit onderwerp hebben we reeds contact met collega's van het (10)(2a) ministerie van volksgezondheid en met (10)(2a) maar we nodigen ook u graag uit om eventuele kennis en ervaringen over gebruikte indicatoren voor vroegsignalering in (10)(2a) of andere, voor Nederland interessante, landen met ons te delen. Ook hierbij geldt dat we op zoek zijn naar lessen die concreet toepasbaar zijn in de Nederlandse praktijk tijdens de controlefase, dus uw blik op de vertaling hiervan is ook welkom.

4. Vroeg, lokaal en specifiek ingrijpen

De signalen die via het dashboard worden opgevangen over opflakking van het virus, moeten worden doorvertaald naar de implementatie van specifieke, lokale en vroegtijdige maatregelen. Zodat een lokale uitbraak ook lokaal blijft, teneinde de kans te verkleinen dat nieuwe generatie, vrijheid beperkende maatregelen nodig zijn. Om dit ook voor elkaar te krijgen, wordt een strak en continu proces ingezet van signalering, analyse, besluitvorming, interventie en handhaving. In andere landen is dit al enkele keren in werking gezet, getuige de 'lokale lockdowns' in (10)(2a)

(10)(2a)

Over de besluitvorming bij lokale uitbraken hebben we reeds contact met collega's in landen waar al lokaal en vroegtijdig is ingegrepen bij lokale uitbraken, maar we nodigen ook u graag uit om

eventuele kennis en ervaringen over lokale interventies zoals in (10)(2a) of andere interessante landen met ons te delen. Ook hierbij geldt dat we op zoek zijn naar lessen die concreet toepasbaar zijn in de Nederlandse praktijk tijdens de controlefase, dus uw blik op de vertaling hiervan is ook welkom.

5. Zoveel mogelijk openhouden en opschalen van reguliere zorg

Door de coronacrisis is veel reguliere zorg uitgesteld. Mocht een tweede golf met besmettingen onverhoopt uitbreken, dan moet er minder zorg worden uitgesteld dan in maart, april en mei het geval was. Onder de coördinatie van de NZa wordt er dan ook gewerkt aan opschaling van de reguliere curatieve zorg en voorbereiding op een eventuele tweede golf. Dat gebeurt o.a. door urgentieijsten op te stellen, regionaal af te stemmen in de verdeling van schaarste, inzicht in de belastbaarheid van zorgverleners te verbeteren, en digitale zorg op te schalen. Interesse is er tevens in communicatie zodat mensen - meer dan bij de eerste golf - gebruik blijven maken van zorgdiensten die gewoon openblijven.

We zijn geïnteresseerd hoe de dubbele uitdaging van opschaling van reguliere curatieve zorg en voorbereiden van diezelfde zorg op een eventuele tweede golf, aangepakt wordt in andere landen. Daarbij zijn we geïnteresseerd in vergelijkbare landen, en lessen die op korte termijn toepasbaar zijn. We zijn daarom al in contact met collega's in landen waar de curatieve zorg van oudsher ook sterk leunt op de eerstelijnszorg, en waar eveneens traditioneel geen overcapaciteit in de ziekenhuiszorg bestaat. We nodigen u uit om eventuele kennis en ervaringen over de opschaling en het open houden van reguliere curatieve zorg in andere interessante landen met ons te delen.

6. Verpleeghuiszorg

Voor de aanpak van corona in de verpleeghuiszorg wordt reeds door Vilans internationaal vergelijkend onderzoek gedaan. Vilans vergelijkt onder anderen de bezoekersregelingen, het testbeleid, het gebruik van beschermingsmiddelen, en de wijze waarop gemonitord wordt in het (10)(2a) (10)(2a) (10)(2a) (10)(2a) (10)(2a) en (10)(2a)

We vernemen graag ook uw kennis en ervaring over de aanpak van corona in verpleeghuizen in andere vergelijkbare landen. Ook hierbij geldt dat we op zoek zijn naar lessen die concreet toepasbaar zijn in de Nederlandse praktijk tijdens de controlefase, dus uw blik op de vertaling hiervan is ook welkom.

7. IC capaciteit

De Nederlandse IC capaciteit is traditioneel relatief beperkt ten opzichte van (10)(2a) en (10)(2a). De discussie of deze capaciteit op de langere termijn structureel moet worden uitgebreid, en met hoeveel dan, valt buiten de scope van dit *lessons learned* traject. Het is ons op dit moment namelijk vooral te doen om de voorbereiding op een eventuele tweede golf, mocht die onverhoopt in het najaar de kop op steken. Daarvoor wordt het [Opschalingsplan COVID-19](#) momenteel uitgewerkt. Dit plan beschrijft hoe de IC-capaciteit kan worden opgeschaald in fases, waarbij de piekbelasting als een harmonica moet kunnen uitrekken van 1350 tot 1700 bedden. Creatieve oplossingen om dit te kunnen doen ondanks het tekort aan verpleegkundigen worden momenteel uitgewerkt. Hoe dit gebeurt zal per regio, ziekenhuis en zorginstelling verschillend zijn, maar vast staat dat er stevige inzet plaatsvindt op coördinatie, monitoring en informatiedeling.

We zijn geïnteresseerd hoe andere landen met een traditioneel beperkte IC-capaciteit zich voorbereiden op (tijdelijke) uitbreiding van de IC capaciteit wanneer een tweede golf onverhoopt uitbreekt. Ook hierover zijn wij in contact met collega's in andere landen met van oudsher een beperkte IC-capaciteit, maar we vernemen graag ook uw kennis en ervaring over deze thematiek in andere vergelijkbare landen. En adviezen over hoe buitenlandse lessen vertaald kunnen worden naar de Nederlandse context.

8. Persoonlijke beschermingsmiddelen

In Nederland wordt momenteel een 'ijzeren voorraad' aangelegd van persoonlijke beschermingsmiddelen, voor als er in het najaar onverhoopt een tweede golf met besmettingen plaatsvindt. Tevens wordt er gewerkt aan betere informatiedeling over het aantal beschikbare beschermingsmiddelen bij zorgaanbieders. We zijn met name geïnteresseerd in de vraag hoe andere landen een dergelijke ijzeren voorraad aanleggen, en hoe de informatievoorziening over voorraden georganiseerd wordt.

We zijn hierover in contact met onder collega's in landen waar ook een ijzeren voorraad wordt aangelegd. Interesse is er in de governance en de informatievoorziening van systemen om voorraden te verdelen. We vernemen graag ook uw kennis en ervaring over deze thematiek in andere landen. Waar is een systematiek aanwezig waar we in de Nederlandse context iets van kunnen leren op dit gebied?

Ten slotte zijn we er natuurlijk in geïnteresseerd of er nog andere zaken zijn die u mee wilt geven, vanuit uw kennis en ervaring over de aanpak van corona in andere landen.